

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Φύλλο εργασίας 5

Η αποστολή μας

Θα διερευνήσουμε τις ρατσιστικές συμπεριφορές που αντιμετώπισαν οι Έλληνες μετανάστες, ιδίως εκείνοι που μετανάστευσαν στην Αμερική τα πρώτα χρόνια του 20ού αιώνα. Στόχος μας να συλλέξουμε τις απαραίτητες πληροφορίες που θα μας επιτρέψουν να μπούμε στον ρόλο που ζητά από την ομάδα μας το φύλλο εργασίας.

Η διαδικασία

1. Διαβάζουμε με προσοχή το άρθρο που ακολουθεί και
 - εντοπίζουμε τις δύο διαφορετικές περιπτώσεις του ίδιου είδους ρατσισμού, στις οποίες αναφέρεται το άρθρο (εξετάστε ποια είναι τα θύματα ρατσισμού, ποιες οι κατηγορίες που τους απευθύνονται και ποιοι οι θύτες),
 - υπογραμμίζουμε τα επιχειρήματα που διατυπώνονται καταρχάς όσον αφορά την πρώτη περίπτωση ρατσισμού, και ύστερα όσον αφορά τη δεύτερη περίπτωση ρατσισμού,
 - αναζητούμε τον τρόπο, με τον οποίο συνδέονται οι δύο περιπτώσεις μέσα στο ίδιο άρθρο,
 - καταλήγουμε σε μια αιτιολογημένη εκτίμηση για το κατά πόσο θεωρούμε πειστική την επιχειρηματολογία του άρθρου.
2. Με βάση τα παραπάνω κρατάμε σημειώσεις για την αγόρευση ενός δικηγόρου (προσχεδιασμένος προφορικός λόγος) που έχει αναλάβει την υπεράσπιση ενός μετανάστη, ο οποίος έχει συλληφθεί στην Ελλάδα για κλοπή (άρπαξε την τσάντα μιας Ελληνίδας που έβγαινε από την τράπεζα). Κάποιο από τα μέλη της ομάδας αναλαμβάνει να παρουσιάσει στην ολομέλεια το αντικείμενο της δίκης και κάποιο άλλο να αγορεύσει ως δικηγόρος υπεράσπισης, υποτίθεται, στο δικαστήριο.

ευνέχεια →

Οι Έλληνες σπέρνουν τον τρόπο στη Νέα Υόρκη

Για μια ακόμα φορά οι στατιστικές της αστυνομίας έρχονται να επιβεβαιώσουν ότι οι ξένοι είναι υπεύθυνοι για την αύξηση της εγκληματικότητας στη χώρα μας. Μήπως, λοιπόν, έχουν δίκιο αυτοί που φωνάζουν τόσο καιρό και διαμαρτύρονται για την “ασυδοσία των λαθρομεταναστών”; [...] Μήπως πρέπει κι εμείς όλοι να προμηθευτούμε μια καραμπίνα για να υπερασπίσουμε την περιουσία και τη ζωή μας, που κινδυνεύουν από τους εγκληματίες Αλβανούς;

Πριν ζωστήσουμε όλοι με τα φυσεκλίκια του πανικού, ας σκύψουμε λίγο προσεκτικότερα σ’ αυτές τις περίφημες στατιστικές. Όσο κι αν τα σκέτα νούμερα εμφανίζονται ως απόλυτες αποδείξεις, μας οδηγούν σε λανθασμένα συμπεράσματα, αν δεν συνοδεύονται από μια ολοκληρωμένη ανάλυση του φαινομένου, το οποίο υποτίθεται ότι περιγράφουν.

Δεν μπορεί να λησμονείται ότι

1. το ίδιο το ελληνικό κράτος (και πολύ συχνά οι ίδιοι οι εργοδότες των μεταναστών) τους οδηγούν σε αλληπάλληλα αδικήματα, ακριβώς εξαιτίας της εξώθησής τους στην παράνομη εργασία,
2. οι συλλήψεις μεταναστών αφορούν, σε συντριπτική πλειοψηφία, τη λεγόμενη “ορατή εγκληματικότητα” [δηλαδή, δεν αφορούν την κρυφά οργανωμένη εγκληματικότητα],
3. η προφυλάκιση και η καταδίκη ενός μετανάστη είναι κατά κανόνα πιο “εύκολη” για ένα δικαστήριο,
4. η υπερεγκληματικότητα των ξένων ποικίλλει, εξαρτάται από τον βαθμό ενσωμάτωσής τους στην ελληνική κοινωνία αλλά αυτή την ενσωμάτωση τους την αρνούμαστε εμείς οι ίδιοι,
5. η “εγκληματική φύση” που αποδίδεται σε ορισμένες κατηγορίες μεταναστών απλώς αναπαράγει το πρόβλημα, εφόσον χρησιμοποιείται ως επιχείρημα για την απομόνωσή τους, δημιουργώντας έναν φαύλο κύκλο,
6. η σύγκριση της εγκληματικότητας των ξένων με την αντίστοιχη του ελληνικού πληθυσμού την ίδια περίοδο είναι ούτως ή άλλως πλασματική, διότι πρόκειται για δυο ομάδες πολιτών με εντελώς διαφορετικά δημογραφικά χαρακτηριστικά: η παραδοσιακή εγκληματικότητα, η εγκληματικότητα “του δρόμου”, είναι κυρίως έργο ενός πληθυσμού ηλικιακά νέου, ανδρικού, που βρίσκεται εκτός εκπαίδευσης και τα χαρακτηριστικά αυτά αντιστοιχούν στα δημογραφικά στοιχεία των μεταναστών, ενώ αποτελούν μικρό μόνο μέρος του συνολικού ελληνικού πληθυσμού,
7. τα “ειδεχθή” [=φρικτά] εγκλήματα δεν αφορούν σχεδόν ποτέ τους μετανάστες, αλλά αρκεί μια σπάνια περίπτωση, για να χαρακτηρίσει όλους τους συμπατριώτες του δράστη ως “τέρατα” ή “μαφιόζους”, ενώ τα πολύ αγριότερα εγκλήματα Ελλήνων πολιτών περιγράφονται ως εγκλήματα “πάθους” και προκαλούν τη συρροή ψυχολόγων στα παράθυρα της τηλεόρασης. Μ’ άλλα λόγια, τα εγκλήματα των μεταναστών θεωρούνται εγκλήματα “ομάδας”, ενώ των Ελλήνων πολιτών είναι εγκλήματα “ατόμων”.

Έξω οι Έλληνες!

Γνωρίζουμε ότι τα επιχειρήματα αυτά δεν μπορούν εύκολα να πείσουν κάποιον που έχει έρθει σε άμεση επαφή με την εγκληματική δραστηριότητα ενός ξένου. Για το θύμα μιας κλοπής είναι πολύ πιο εύκολο να δαιμονοποιήσει μια μερίδα του πληθυσμού, παρά να ξεχωρίσει και να κατηγορήσει έναν συγκεκριμένο πολίτη, τον δράστη. [...]

Ίσως όμως είναι διδακτικός για όλους μας ο πίνακας που ακολουθεί. Περιλαμβάνει τον αριθμό των ατόμων που κατηγορήθηκαν ανά 100.000 άτομα της ίδιας ομάδας πληθυσμού άνω των 18 ετών, για διάφορα εγκλήματα στην πολιτεία της Νέας Υόρκης κατά το έτος 1929. Τα αποτελέσματα του πίνακα αυτού είναι συνταρακτικά: ανάμεσα σε όλους τους Ευρωπαίους μετανάστες, οι Έλληνες κατέχουν τα σκήπτρα της εγκληματικότητας, και μάλιστα με μεγάλη διαφορά!

[...]

Είτε το θέλουμε, λοιπόν, είτε όχι, οι Έλληνες ήταν ο μεγάλος πονοκέφαλος της αστυνομίας της Νέας Υόρκης στον Μεσοπόλεμο. Η εγκληματική τους δράση σκορπούσε πανικό στους φιλήσυχους Αμερικάνους πολίτες, που ζητούσαν απεγνωσμένα τη βοήθεια της αστυνομίας και κατηγορούσαν για ανικανότητα τις διωκτικές αρχές της χώρας. Τα στοιχεία του πίνακα δεν επιδέχονται καμιά αμφισβήτηση. Προέρχονται από την “Εκθεση Ουίκερσαμ” και δημοσιεύονται στο έργο του Thorsten Sellin “Culture Conflict and Delinquency” (New York, Social Science Research Council, 1938). Πρόκειται για ένα κλασικό έργο της παγκόσμιας εγκληματολογικής βιβλιογραφίας, γραμμένο από έναν διαπρεπή επιστήμονα.

ΑΔΙΚΗΜΑ	ΕΛΛΗΝΕΣ	ΙΤΑΛΟΙ	ΡΩΣΟΙ	ΠΟΛΩΝΟΙ	ΓΑΛΛΟΙ	ΛΙΘΟΥΑΝΟΙ	ΑΓΓΛΟΙ	ΣΚΑΝΔΙΝΑΒΟΙ	ΟΥΓΓΡΟΙ	ΙΡΛΑΝΔΟΙ	ΓΕΡΜΑΝΟΙ
ΣΥΝΟΛΟ ΑΔΙΚΗΜΑΤΩΝ	779.5	344.0	189.0	173.3	141.1	135.5	125.1	121.1	120.7	91.7	86.9
ΑΝΘΡΩΠΟΚΤΟΝΙΕΣ	116.4	9.7	3.4	5.4	2.8	14.3	2.5	6.3	-	1.4	1.4
ΒΙΑΣΜΟΙ	38.8	22.2	7.1	5.8	5.5	-	9.1	9.0	8.0	15.1	2.8
ΛΗΣΤΕΙΕΣ	28.2	23.7	8.1	10.1	11.1	-	9.1	3.6	8.0	6.4	3.1
ΕΠΙΘΕΣΕΙΣ	232.7	95.5	44.8	62.0	27.7	35.7	21.7	19.0	28.5	22.1	19.3
ΔΙΑΡΡΗΞΕΙΣ	24.7	22.0	14.3	17.0	13.8	35.7	8.6	17.2	6.8	9.6	7.8
ΚΛΟΠΕΣ	102.3	35.9	51.3	28.5	38.7	7.1	28.3	22.6	34.1	11.3	17.3
ΟΠΛΟΚΑΤΟΧΗ	28.2	63.3	8.5	10.1	16.6	21.4	7.6	10.9	4.6	6.9	7.5
ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΒΙΑ	7.1	11.1	5.1	3.6	8.3	7.1	4.5	0.9	8.0	2.3	3.6
ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ	14.1	1.7	1.9	0.7	-	-	1.5	-	-	-	0.3
ΛΟΙΠΑ ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ	162.3	30.7	24.6	15.2	5.5	7.1	14.1	8.1	6.8	5.5	8.1

Αριθμός ατόμων που κατηγορήθηκαν επί 100.000 κατοίκων της ίδιας κατηγορίας πληθυσμού το 1929 στην πολιτεία της Ν. Υόρκης.

Τεχνητή αύξηση

Με τη σοβαρότητα και την ευαισθησία που τον διέκρινε, [ο εν λόγω επιστήμονας] ο Sellin [υποστήριξε πως πρέπει να διερευνήσουμε το ζήτημα] «της αξιολόγησης και της χρησιμότητας των εγκληματολογικών στατιστικών.» Ο Sellin προχώρησε παραπέρα: “Υπάρχουν πολλές αποδείξεις ότι ο μετανάστης είναι αντικείμενο μιας διαφορετικής μεταχείρισης από τη διοίκηση και τη δικαιοσύνη. Αυτό οφείλεται εν μέρει στην προέλευσή του και εν μέρει στην οικονομική και κοινωνική του κατάσταση. Ό, τι και να συμβαίνει, υπάρχουν περισσότερες πιθανότητες να συλληφθεί και να καταδικαστεί ένας μετανάστης, παρά ένας γηγενής αυτής της χώρας. Και όταν συλλαμβάνεται, είναι πιθανότερο να καταδικαστεί σε μεγαλύτερη ποινή ο μετανάστης παρά ο γηγενής. Όταν ανήκει κάποιος σε μια ομάδα μεταναστών –ειδικά όταν η κοινωνική απόσταση ανάμεσα σ’ αυτή την ομάδα και την ομάδα που κυριαρχεί στην κοινωνία είναι σημαντική– τα ποσοστά εγκληματικότητας είναι τεχνητά αυξημένα, και ο ερευνητής οφείλει να το λαμβάνει αυτό υπόψη.”[...]

Όσοι, λοιπόν, [σήμερα] βρίσκουν αφορμή από τις στατιστικές του αστυνομικού δελτίου, για να ζητήσουν την εκδίωξη των μεταναστών από την Ελλάδα, ας αναρωτηθούν λίγο για τον τρόπο υποδοχής και τις δυνατότητες ενσωμάτωσης που τους προσφέρουμε. Και την επομένη φορά που θα νιώσουν την ανάγκη να λιντσάρουν κάποιον ξένο πορτοφολά στο λεωφορείο, ας στρέψουν λίγο τη σκέψη τους στους εξαθλιωμένους Έλληνες μετανάστες στις Ηνωμένες Πολιτείες, τη δεκαετία του ‘20 και του ‘30.

(Πηγή: Ιός της Ελευθεροτυπίας, 21/3/1998)